

รายวิชา วิทยาการคำนวณ

รหัสวิชา ว22104 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ความฉลาดรู้ดิจิทัล

เรื่อง การใช้เทคโนโลยี อย่างมีความรับผิดชอบ (2)

ครูผู้สอน ครูเจนจิรา โคตรวงศ์

การใช้เทคโนโลยี

อย่างมีความรับผิดชอบ (2)

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายแนวทางปฏิบัติเมื่อพบเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
2. เลือกใช้แนวทางปฏิบัติเมื่อพบเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
3. คำนึงผลกระทบการเผยแพร่เนื้อหาที่ไม่เหมาะสมต่อตนเองและผู้อื่น

อภิปรายร่วมกัน

เพื่อนในห้องลับในห้องเรียน
นักเรียนจึงแอบถ่ายแล้วโพสต์ลงสตอรี่

จากสถานการณ์ดังกล่าว

นักเรียนทำถูกหรือไม่ หากไม่ใช่ควรทำอย่างไร

แนวทางในการพิจารณาก่อนการเผยแพร่ข้อมูล

จริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลและการติดต่อสื่อสาร

P

ความเป็นส่วนตัว

A

ความถูกต้อง

P

ความเป็นเจ้าของ

A

การเข้าถึง

แนวทางในการพิจารณาก่อนการเผยแพร่ข้อมูล

จริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลและการติดต่อสื่อสาร

P

Privacy

ความเป็นส่วนตัว

เข้าใจว่าข้อมูลนั้นเกี่ยวข้องกับใครสามารถเปิดเผยต่อผู้อื่นได้หรือไม่ภายใต้เงื่อนไขใดและมีมาตรการป้องกันอย่างไร

แนวทางในการพิจารณาก่อนการเผยแพร่ข้อมูล

จริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลและการติดต่อสื่อสาร

A

Accuracy

ความถูกต้อง

ข้อมูลที่ใช้หรือนำเสนอต้องมีความถูกต้อง น่าเชื่อถือ และต้องรับผิดชอบต่อความผิดพลาดของข้อมูล รวมถึงมีการตรวจสอบ ความถูกต้องของข้อมูลก่อนที่จะเผยแพร่

แนวทางในการพิจารณาก่อนการเผยแพร่ข้อมูล

จริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลและการติดต่อสื่อสาร

P

Property

ความเป็นเจ้าของ

ต้องรู้ว่าใครเป็นเจ้าของ มีความสำคัญหรือ
มีมูลค่ามากน้อยเพียงใดเพื่อให้มีการจัดการ
เหมาะสม รวมทั้งเคารพสิทธิของผู้อื่น เพื่อลด
ปัญหาการละเมิดลิขสิทธิ์

แนวทางในการพิจารณาก่อนการเผยแพร่ข้อมูล

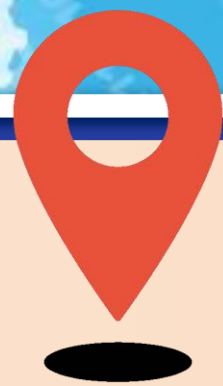
จริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลและการติดต่อสื่อสาร

A

Access
การเข้าถึง

เป็นการกำหนดหรือระบุให้บุคคลหรือองค์กรใด
มีสิทธิหรือสิทธิพิเศษในการเข้าถึงหรือได้รับ
สิทธิภายใต้เงื่อนไขใด และมีมาตรการป้องกัน
อย่างไร

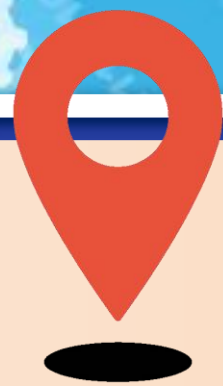

สถานการณ์ตัวอย่าง

ให้นักเรียนพิจารณาสถานการณ์ดังต่อไปนี้
เพื่อนำแนวทางการพิจารณาเนื้อหาก่อน
การเผยแพร่มาพิจารณาให้เหมาะสม

สถานการณ์ตัวอย่าง

เพื่อนในห้องลับในห้องเรียน
นักเรียนจึงแอบถ่ายแล้วโพสต์ลงสตอรี่

P

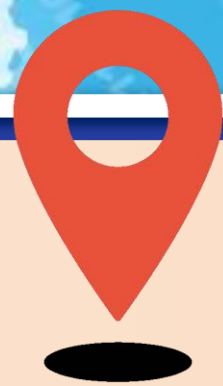
Privacy

ความเป็นส่วนตัว

ไม่ควรแชร์

เพราะเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล

สถานการณ์ตัวอย่าง

เห็นโพสต์ใน Facebook เพื่อนโพสต์ว่า
“พรงนี้โรงเรียนหยุดเรียน 1 วัน”
แต่ไม่มีประกาศจากโรงเรียน

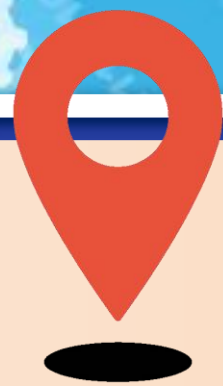
A

Accuracy
ความถูกต้อง

ตรวจสอบก่อน ไม่ควรแชร์ทันที
เพราะอาจทำให้เพื่อนเข้าใจผิด

สถานการณ์ตัวอย่าง

นักเรียนทำงานส่งครู แต่คัดลอกรูป
จากอินเทอร์เน็ต มาใช้โดยไม่ได้อ้างอิง

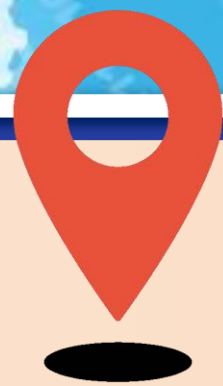
P

Property

ความเป็นเจ้าของ

ควรใส่เครดิต หรือใช้ภาพฟรี
(free license) แทน

สถานการณ์ตัวอย่าง

เจอคลิปตลกใน TikTok
ที่มีคำหยาบและการล้อเลียนรูปร่างคนอื่น

A

Access
การเข้าถึง

ไม่ควรแชร์

เพราะเป็นการบูลลี่และไม่เหมาะสม

ใบกิจกรรมที่ 2 เรื่อง PAPA
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง ความฉลาดรู้ดิจิทัล
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 20 เรื่อง การใช้เทคโนโลยีอย่างมีความรับผิดชอบ2
รายวิชา วิทยาการคำนวณ รหัสวิชา ว22104 ภาคเรียนที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

สมาชิกกลุ่มที่ .....

1. ชื่อ - นามสกุล..... เลขที่..... 2. ชื่อ - นามสกุล..... เลขที่.....
3. ชื่อ - นามสกุล..... เลขที่..... 4. ชื่อ - นามสกุล..... เลขที่.....

ตอนที่ 1 คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกสถานการณ์ที่ครูกำหนดให้ จำนวน 2 สถานการณ์แล้วให้นักเรียนพิจารณาว่าสถานการณ์ดังกล่าวเป็นสถานการณ์ที่นักเรียนควรเผยแพร่หรือไม่ โดยให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ☐ “ควรเผยแพร่” และทำเครื่องหมาย X ในช่อง ☐ “ไม่ควรเผยแพร่” พร้อมอธิบายเหตุผลในกรอบของ PAPA (P : Privacy, A : Accuracy, P : Property และ A : Access)

1. สถานการณ์ที่ได้รับมอบหมาย คือ

สถานการณ์ที่.....

☐ ควรเผยแพร่

☐ ไม่ควรเผยแพร่

เหตุผล.....

.....
.....
.....
.....

2. สถานการณ์ที่ได้รับมอบหมาย คือ

สถานการณ์ที่.....

☐ ควรเผยแพร่

☐ ไม่ควรเผยแพร่

เหตุผล.....

.....
.....
.....
.....
.....

ใบกิจกรรมที่ 2 เรื่อง PAPA

สามารถดาวน์โหลดใบงานและใบความรู้ได้ที่ www.dltv.ac.th

ใบกิจกรรมที่ 2 เรื่อง PAPA

คำชี้แจง

ให้นักเรียนเลือกสถานการณ์ที่ครูกำหนดให้ จำนวน 2 สถานการณ์แล้ว
ให้นักเรียนพิจารณาว่าสถานการณ์ดังกล่าวเป็นสถานการณ์ที่นักเรียน
ควรเผยแพร่หรือไม่ โดยให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ☐ “ควรเผยแพร่”
และทำเครื่องหมาย X ในช่อง ☐ “ไม่ควรเผยแพร่” พร้อมอธิบายเหตุผล
ในรอบของ PAPA (P : Privacy, A : Accuracy, P : Property และ
A : Access)

สื่อบัตรสถานการณ์ PAPA
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง ความฉลาดรู้ดิจิทัล
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 20 เรื่อง การใช้เทคโนโลยีอย่างมีความรับผิดชอบ 2
รายวิชา วิทยาการคำนวณ รหัสวิชา ว22104 ภาคเรียนที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

บัตรสถานการณ์ PAPA

สถานการณ์ที่ 1 นักเรียน A ทำรายงาน เรื่อง การเจริญเติบโตของพืช โดยค้นหา
และนำภาพจากอินเทอร์เน็ตมาใส่ในรายงานเพื่อส่งครู

สถานการณ์ที่ 2 นาย B นำเพลงของศิลปินมาร้องเพลงอัดเสียงของตัวเอง หรือที่เรียกว่า “Cover”
แล้วเผยแพร่บน YouTube หรือเครือข่ายสังคมออนไลน์ของตนเอง

สถานการณ์ที่ 3 นาย เจ ขออนุญาตถ่ายภาพ นางสาว บี แล้วนำไปเผยแพร่ในอินสตาแกรมของตนเอง

สถานการณ์ที่ 4 เว็บไซต์หนึ่งให้บริการดาวน์โหลดรูปภาพที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว อาหาร ร้านกาแฟ
โดยการใส่ลายน้ำเพื่อให้อ้างสิทธิ์ในผลงานของเว็บไซต์ดังกล่าว ผู้เข้าชมเว็บไซต์สามารถนำภาพดังกล่าว
ไปใช้ประโยชน์ในทางการค้าได้

สถานการณ์ที่ 5 พนักงานขายเครื่องสำอางกำลังก้มลงหยิบสินค้าให้ลูกค้าทดลอง ลูกค้ายกกำลังดูสินค้า
ใกล้เคียงเห็นแล้วรีบเดินเข้ามาเตือน ซึ่งทำให้พนักงานขายสามารถระมัดระวังตนเองจากการก้มลงหยิบ
สินค้า หลังจากเลิกงาน พนักงานขายเครื่องสำอางนำเรื่องราวที่เกิดขึ้นไปโพสต์ขอบคุณในเฟซบุ๊ก
ของตนเอง

สื่อบัตรสถานการณ์ PAPA

สามารถดาวน์โหลดใบงานและใบความรู้ได้ที่ www.dltv.ac.th

สื่อบัตรสถานการณ์ PAPA

สถานการณ์ที่ 1 นักเรียน A ทำรายงาน เรื่อง การเจริญเติบโตของพืช โดยค้นหา และนำภาพจากอินเทอร์เน็ตมาใส่ในรายงานเพื่อส่งครู

สถานการณ์ที่ 2 นาย B นำเพลงของศิลปินมาร้องเพลงอัดเสียงของตัวเอง หรือที่เรียกว่า “Cover” แล้วเผยแพร่บน YouTube หรือเครือข่ายสังคมออนไลน์ของตนเอง

สถานการณ์ที่ 3 นาย เจ ขออนุญาตถ่ายภาพ นางสาว บี แล้วนำไปเผยแพร่ในอินสตราแกรมของตนเอง

สื่อบัตรสถานการณ์ PAPA

สถานการณ์ที่ 4 เว็บไซต์หนึ่งให้บริการดาวน์โหลดรูปภาพที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว อาหาร ร้านกาแฟ โดยการใส่ลายน้ำเพื่อให้อ้างสิทธิ์ในผลงานของเว็บไซต์ดังกล่าว ผู้เข้าชมเว็บไซต์สามารถนำภาพดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ในทางการค้าได้

สถานการณ์ที่ 5 พนักงานขายเครื่องสำอางกำลังก้มลงหยิบสินค้าให้ลูกค้าทดลอง ลูกค้าที่กำลังดูสินค้าใกล้เคียงเห็นแล้วรีบเดินเข้ามาเตือน ซึ่งทำให้พนักงานขายสามารถระมัดระวังตนเองจากการก้มลงหยิบสินค้า หลังจากเลิกงาน พนักงานขายเครื่องสำอางนำเรื่องราวที่เกิดขึ้นไปโพสต์ขอบคุณในเฟซบุ๊กของตนเอง

นักเรียนปฏิบัติ
ใบกิจกรรมที่ 2
เรื่อง PAPA

ใบกิจกรรมที่ 3 เรื่อง การสร้างและแสดงสิทธิ์ความเป็นเจ้าของผลงาน
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง ความฉลาดรู้ดิจิทัล
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 20 เรื่อง การใช้เทคโนโลยีอย่างมีความรับผิดชอบ2
รายวิชา วิทยาการคำนวณ รหัสวิชา ว22104 ภาคเรียนที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

สมาชิกกลุ่มที่ .....

1. ชื่อ - นามสกุล..... เลขที่..... 2. ชื่อ - นามสกุล..... เลขที่.....
3. ชื่อ - นามสกุล..... เลขที่..... 4. ชื่อ - นามสกุล..... เลขที่.....

ตอนที่ 2 คำชี้แจง ให้นักเรียนออกแบบผลงานโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์หรือสมาร์ทโฟนและแสดงสิทธิ์
ความเป็นเจ้าของ

.....
.....
.....
.....

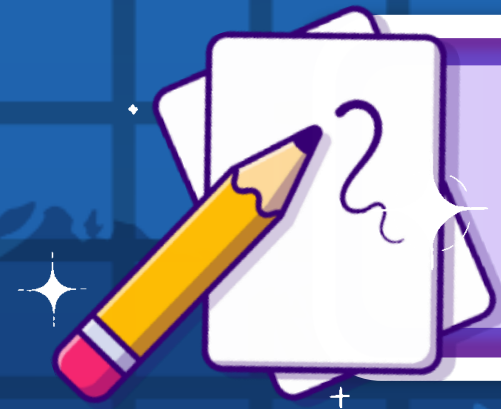

ใบกิจกรรมที่ 3

เรื่อง การสร้างและแสดงสิทธิ์ ความเป็นเจ้าของผลงาน

สามารถดาวน์โหลดใบงานและใบความรู้ได้ที่ www.dltv.ac.th

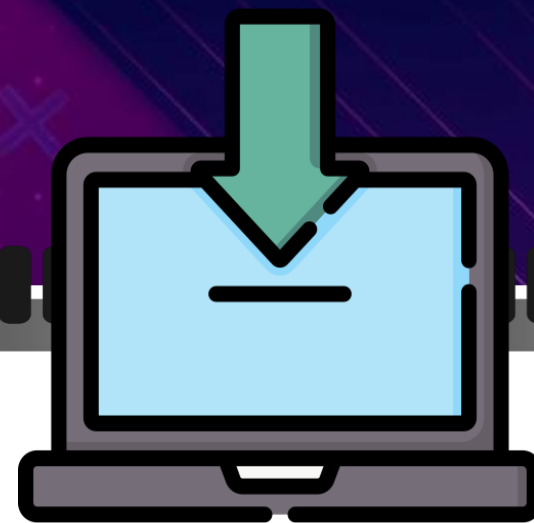
ใบกิจกรรมที่ 3 เรื่อง การสร้างและแสดงสิทธิ์ความเป็นเจ้าของผลงาน

คำชี้แจง

ให้นักเรียนออกแบบผลงานโดยใช้
โปรแกรมคอมพิวเตอร์หรือสมาร์ทโฟน
และแสดงสิทธิ์ความเป็นเจ้าของ

ช่องทางดาวน์โหลดและรับชม DLTV

การเตรียมกิจกรรมสำหรับครูปลายทาง
ใบความรู้, ใบกิจกรรม, แผนจัดการเรียนรู้

ทบทวนบทเรียน สำหรับนักเรียนปลายทาง

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

